

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Katedra filozofie

Práce: bakalářská

Posudek: vedoucího

Práci hodnotil: PhDr. Radim Kočandrle, Ph.D.

Práci předložila: Monika Vaňhová

Název práce: Hérakleitos z Efesu versus Eleaté v náhledu na pohyb

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Jak napovídá již název, práce se zabývá „názory týkajícími se pohybu a veškerých změn ve světě a s tím spojené možnosti či nemožnosti vznikání a zanikání všech věcí“ (str. 6). Celý záměr je přitom omezen pouze na přístupy Hérakleita z Efesu a eleatů k dané problematice. Autorka nejprve krátce obrací pozornost k samotné postavě Hérakleita z Efesu a různým aspektům spojených s jeho působením. Následně pojednává o klíčových momentech Hérakleitova myšlení – ať již jde o termín *logos*, či pojetí ohně a s nimi související koncepci jednoty protikladů. Tímto postupem chce přiblížit, jakým způsobem Hérakleitos vykládal změnu a pohyb ve světě. U eleatů naopak přibližuje jejich odlišný pohled na otázku pohybu a změny – jak je patrné již z názvu práce užitím slova „versus“. Dříve než ale přejde k Parmenidovi, věnuje svoji pozornost Xenofanovi, který někdy bývá – nejspíše mylně – pokládán za předchůdce eleatů. Ve druhé části práce se ústředním motivem přirozeně stává Parmenidův výklad, který explicitně směřuje k popření pohybu a změny ve světě. Autorka navíc připomíná i osobu Melissu a v samém závěru pak vysvětluje známé Zenónovy aporie, které sloužily k podpoře Parmenidových závěrů. Zamýšlený cíl práce se tak daří splnit.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Autorka si ke zpracování zvolila nesnadné téma. Jedná se přitom o jedno ze zcela typických témat úzce spojených s archaickou filosofií. Interpretace archaické filosofie navíc sama přináší nemalé obtíže – již co do povahy zachování textů. Právě užití primárních textů patří mezi klady práce, kdy autorka s jejich pomocí vede svůj výklad, který pochopitelně opírá i o sekundární literaturu. Zároveň lze ale prohlásit, že se mohla opřít o větší penzum relevantní sekundární literatury, než jaké ve skutečnosti využívá. Hérakleitův způsob výkladu přitom poměrně zdařile ilustruje v první řadě na pojetí *logu*, kdy ukazuje mnohovýznamnost daného pojmu, nebo motivů ohně, který odhaluje jako příklad toho, „co si uchovává totožnost ve své proměně“ (str. 14). Příklad řeky zase slouží jako ukázka toho, že pro Hérakleita je za proměnlivostí pravidelnost a řád. Výklad tak následně ústí do problematiky protikladů a jejich jednoty. Právě koncepcie jednoty je pak v podobě Xenofanova jediného Boha dobrou spojnicí k eleatům. Parmenidovo pojetí jednoho nehybného jsoucna pak autorka vhodně ilustruje na konkrétních úryvcích z jeho básně, přičemž opět přihlíží k otázce protikladů. Je určitě dobré, že svůj výklad obohatila nejen o Zenóna, jehož aporie se v dané souvislosti často zmiňují, ale i o Melissu, u něhož upozornila na konkrétní aplikace Parmenidových názorů. Práce obsahuje jedinou obrazovou přílohu, která vhodně ilustruje jednu z aporií.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Jazykový projev autorky je dobrý. Rovněž lze prohlásit, že si bezesporu adekvátně osvojila práci s literaturou. Dobře cituje překlady dochovaných zlomků, na nichž staví svůj výklad. I odkazy na primární literaturu odpovídají zavedenému úzu. Práce je také vhodně členěna na jednotlivé kapitoly. Podobně lze kvitovat i rozdělení použité literatury na primární a sekundární zdroje.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Celkový dojem z práce je pozitivní. Autorka si vybrala nesnadné téma, které dokázala pojednat často právě v opoře o dochované zlomky. Je ovšem škoda, že nevyužila širší penzum sekundární literatury. Zahraniční tituly se nevyskytují téměř vůbec. Ačkoli se v použité literatuře objevuje celá řada zdrojů, jsou ve skutečnosti využívané zejména jen některé z nich. Učebnice I. Tretery by se také jako relevantní zdroj objevit neměla.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

----

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení velmi dobře.

Datum: 15. 5. 2014

Podpis:

